

Att citera

Citat och plagiat

Det är naturligtvis viktigt att citat är ordagranna och att källorna anges korrekt. Sidhänvisning ska alltid finnas med vid direkta citat eftersom läsaren lätt ska kunna kontrollera citatet eller det ursprungliga sammanhanget.

Att använda sig av andras formuleringar eller idéer utan att ange varifrån de kommer innebär att man gör sig skyldig till plagiat. Att översätta och/eller byta ut några ord i någon annans text och presentera den som sin egen är givetvis också att betrakta som plagiat. Om plagiat upptäcks i en hemtenta eller uppsats blir den omedelbart underkänd och i särskilt svåra fall kan också andra disciplinära åtgärder komma ifråga.

Det får aldrig råda någon tvekan om vad som är dina egna ord och vad som är citerat.

Undvik alltför många eller långa citat. Ganska ofta kan en text vinna på att man i stället för att citera försöker återge centrala tankegångar med egna ord (och då naturligtvis med angivande av källan). Ett citat bör dessutom infogas på ett harmoniskt sätt i den omgivande texten.

Korta citat

Ett kort citat (mindre än ett par rader) kan göras i den löpande texten och förses då med citationstecken och en referens med sidhänvisning. Ett exempel:

Skrivandets betydelse för forskningsprocessen kan inte överskattas. ”Även om fältarbete fortfarande är den viktigaste metoden för att få fram ny antropologisk kunskap, så sker förmedlingen av kunskaper genom att man skriver och läser texter” (Hylland Eriksen 1999:34).

Långa citat

Längre citat skrivs lämpligen som ett separat stycke, med blankrad och indragen vänstermarginal men utan citationstecken. Man kan dessutom förminska texten till 11p. Då kan det se ut såhär:

Det förhållningssätt till etnografen som Geertz’ bok ger uttryck för, kan tyckas undergräva texternas auktoritet som källor till kunskap om samhälle och kultur, och reducera dem till blott och bart litteratur. Detta är dock inte Geertz’ syfte. Han vill bara förse läsaren med en tolkningsram som gör det möjligt för denne att uppfatta de etnografiska texternas fulla betydelse. (Hylland Eriksen 1999:35)

I det första exemplet rymmer Hylland Eriksens originaltext några kursiverade ord. I sådana fall är det lämpligt att till referensen tillfoga en uppgift om att betoningen finns i ursprungstexten. Referensen kan då se ut såhär:

(Hylland Eriksen 1999:34, kurs. i originalet).

Ibland kan man vilja betona ord eller uttryck som *inte* är kursiverade i ursprungstexten. Då ska referensen se ut såhär:

(Andersson 2005:97, min kurs.).

Att använda klamrar

Ibland kan man vilja infoga en förklaring, kasta om några ord eller göra något annat slags förändring i en citerad text. Då markerar man detta med klamrar (hakparenteser). Ex:

Det förhållningssätt till etnografin som Geertz' bok [*Works and Lives*, 1982] ger uttryck för...

Eller:

[Geertz' förhållningssätt] kan tyckas undergräva texternas auktoritet...

För att ett citat bättre ska passa in i ens egen text kan man vilja ändra en inledande versal till en gemen eller vice versa. Detta är OK men också en sådan förändring måste markeras med klamrar. Ex:

Hylland Eriksen menar att "[ä]ven om fältarbete fortfarande är..."

Eller:

Som Hylland Eriksen säger: [D]en viktigaste metoden för att få fram ny antropologisk kunskap...

Särskilt i ett längre citat kan man vilja utelämna ord eller hela meningar. Detta markeras då med tre punkter inom klamrar:

[...] Ex:

Det förhållningssätt till etnografin som Geertz' bok ger uttryck för, kan tyckas undergräva texternas auktoritet [...] Detta är dock inte Geertz' syfte.

Sic

Det kan hända att man citerar en text som innehåller sak- eller korrekturfel. Då bör man infoga det latinska ordet *sic* (inom parentes, utan punkt eller utropstecken). Det kan man också göra om det citerade stycket innehåller någon underlighet som man vill göra läsaren uppmärksam på.

I ett jämställdhetsperspektiv är mansdominansen (sic) på antropologiutbildningens grundkurs givetvis ett problem.

ibid.

Om man citerar eller refererar till samma text och sida flera gånger i samma stycke kan det bli tjatigt att upprepa författarnamn och sidhänvisning. Man använder då istället en latinsk förkortning inom parentes: (ibid.) Ordet utläses *ibidem* och betyder "på samma plats". Ex:

...så sker förmedlingen av kunskaper genom att man skriver och läser texter (ibid.).

a.a.

Om man upprepade gånger citerar eller hänvisar till olika sidor i samma text använder man istället förkortningen (a.a.) som betyder ”anfört arbete”. Ex:

”Detta är dock inte Geertz’ syfte. Han vill bara förse läsaren med en tolkningsram som gör det möjligt för denne att uppfatta de etnografiska texternas fulla betydelse (a.a.35)”.

ff.

Om den text man citerar sträcker sig över två sidor i ursprungstexten kan man tillfoga förkortningen ff. till sidhänvisningen:

(Andersson 1967: 37 ff.).

Andrahandscitat

Undvik så långt som möjligt att citera i andra hand. Använd originalkällorna i stället. Om detta inte är möjligt kan man skriva såhär:

I Malinowskis första självständiga verk (citerat i Gellner 1999:27 ff.) påstods att...

Observera att det i detta fall är Gellners (och inte Malinowskis) verk som tas med i referenslistan.

Enkla citationstecken

Alla citat e.d. inom citat anges med enkla citationstecken för att undvika missförstånd. Ex:

Generalen reste sig och sa: ”Jag vill påpeka att ’kaptenslöjtnant’ inte är en officersgrad i den svenska armén.”